

A Debreceni Ítéltábla a dr. Mohai Máté István ügyvéd (KÉPVISELŐ CÍME) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME, Cg..., adószám: ...) felperesnek -, a **ÜGYVÉD**2gyvéd (KÉPVISELŐ CÍME) által képviselt II. RENDŰ ALPERES NEVE (II. RENDŰ ALPERES CÍME, Cg..., adószám: ...) II. rendű alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Debreceni Törvényszék 2019. június 20-án meghozott 11.G.40.105/2017/57. számú ítélete ellen a felperes részéről 60. és 61. sorszámon előterjesztett fellebbezés, és az alperes részéről a fellebbezési eljárásban 3. sorszámon előterjesztett csatlakozó fellebbezés alapján indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, a felperes részéről a II. rendű alperesnek fizetendő perköltség összegét 1 247 000 (Egymillió-kettőszáznegyvenhétezer) forintra felemeli, egyebekben pedig az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az ítéltábla a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 213 880 (Kettőszáztizenháromezer-nyolcszáznyolcvan) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az ítéltábla a felperest, hogy fizessen meg az állam javára az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára 2 500 000 (kettőmillió-ötszázezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] A ADÓS NEVE I. rendű alperes, utóbb III. rendű alperes (továbbiakban: adós) felszámolását a Debreceni Törvényszék 2015. szeptember 17-i kezdő időponttal rendelte el, felszámolójaként pedig a II. rendű alperest jelölték ki.
- [2] Az adós vezető tisztségviselője a felszámolási eljárásban „A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról” szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 31. §-ában rögzített jogszabályi kötelezettségeinek nem tett eleget, a II. rendű alperessel, a felszámolóval a kapcsolatot nem vette fel.
- [3] A II. rendű alperes 2015. december 18-án megbízási szerződést kötött a M. Ügyvédi Irodával, az adós könyveinek, iratainak, hitelfelvételeinek, a Nemzetgazdasági Minisztérium és a ÜGYNÖKSÉG pénzforrásokat megalapozó kérelmeinek minősítése, a Cstv. 33. §-ának (4) bekezdése szerinti bejelentéssel érintett körülmények vizsgálata, valamint az adós társasági jogi kapcsolatainak ellenőrzése és értékelése körében.
- [4] A II. rendű alperes a 2016. szeptember 16-i mérlegforduló napra készített közbenső mérlegben az adós tulajdonát képező **CÍM** alatti ingatlanon a szabadban tárolt, szabálytalanul deponált fahulladék raklap készletet a felszámolási nyitómérlegben szereplő 22 400 000 forint értéken mutatta ki. A Debreceni Törvényszék a .../44. számú, 2016. december 17-én jogerőre emelkedett végzésével a

közbenső mérleget jóváhagyta.

- [5] A II. rendű alperes a fahulladék raklapot a világhálón elérhető elektronikus értékesítési rendszerben (a továbbiakban: EÉR) a Céglőzöny 2016. augusztus 11-én megjelent, 32. számában közzétett pályázat útján értékesítési hirdetményben 18 000 000 forintos kiałjánlási vételáron hirdette meg. Az értékesítés tárgyaként „szabadon levő tíezer tonna nem szabványos fahulladék raklap” (a továbbiakban: ingóság) került feltüntetésre. A felperes lett a pályázat nyertese, aki a kiałjánlási áron felüli licittel tett arra ajánlatot.
- [6] A felperes mint vevő az adóssal az ingóságra 2016. október 24-én kötött adásvételi szerződést (a továbbiakban: szerződés). Az adós képviseletében az adásvétel során a II. rendű alperes járt el. A felperes a 22 000 000 forint vételárat megfizette a II. rendű alperesnek.
- [7] A felperes az ingóságot a helyszínen többször is megtekintette. Az értékesítést megelőzően öt alkalommal, míg annak feldolgozását megelőzően további négy alkalommal. A felperes által a szerződés megkötése előtt megküldött szerződés tervezet 5./ pontjában az a kikötés szerepelt, hogy ha az ingóság elszállításkor megállapítást nyer, hogy az a 10 000 tonna súlyhoz képest -5%-ot meghaladó mértékben eltér, úgy az eladó köteles az arányos vételár visszafizetésére. A II. rendű alperes ezt a feltételt nem fogadta el, ezért a végleges szerződés már nem tartalmazta ezt a kikötést.
- [8] A perbeli ingóságon túlmenően a felperes 2016. október 24-én adásvételi szerződést kötött az adóssal 105x110 cm-es méretű, egyszer használatos 4 400 db raklapra is. A felperes képviseelőjének megbízottjaként, **R.L.** 2016. november 15-én a 105x110 cm-es méretű raklapokat, valamint a perbeli ingóságot „nem szabványos raklap fahulladék, ömlesztett, rendezetlen állapotban” megjelöléssel írásbeli birtokbaadási jegyzőkönyv alapján átvette. A birtokbaadási jegyzőkönyv - mennyiségi megjelölés nélkül - azt tartalmazta, hogy a birtokba adó adós képviseletében II. rendű alperes „a felperesnek, a **CÍM**-en tárolt raklap fahulladékot átadta”. A 2016. november 15-én tartott szemlén készített írásbeli dokumentum szerint a hulladék raklap beazonosítása a birtokbaadásakor megtörtént, azt legkésőbb 2017. április 30-ig kellett elszállítani.
- [9] 2017. február 27-én a II. rendű alperes képviseletében eljár felszámolóbiztos írásban az ingóság elszállítására szólította fel a felperest. A felperes a jogi képviseelője útján írt levelében a helyszínen történő feldolgozásra hivatkozva a szállítási határidő tekintetében 2017. március 14-én egyeztetést kezdeményezett. Utalt arra is, hogy a feldolgozásról már 2016. november 21-ét megelőzően ütemterv készült.
- [10] 2017. április 26-án a II. rendű alperes ismételten felhívta a felperest az ingóság elszállítására, hivatkozva arra, hogy a tárolás helyéül szolgáló ingatlan a perben nem álló **KFT.** tulajdonában áll.
- [11] A felperes a 2017. május 2-án kézbesített levelében arról tájékoztatta a II. rendű alperest, hogy a feldolgozás folyamán tapasztalta, hogy a fahulladék mennyisége 2000, legfeljebb 2500 tonna, továbbá, hogy az kommunális hulladékkal szennyezett, ezért az adós teljesítése hibás, emiatt 8000 tonna nem szabványos, tiszta fahulladék raklap átadására, ennek hiányában a vételár arányos részének, 17 600 000 forintnak a visszafizetésére hívta fel az adóst. Ezen túlmenően az ügylet részleges meghiúsulására alapítottan kártérítés címén további 9 000 000 forint követelést jelentett be.
- [12] A II. rendű alperes vitatta az adós hibás teljesítését. 2017. május 8-án arról tájékoztatta a felperest, hogy a szerződés mellékleteként csatolt átadás-átvételi jegyzőkönyv hitelesen tanúsítja a 10 000 tonna nem szabványos raklap, valamint a jelen per tárgyát nem képező 4 400 db szabványos raklap 2016. november 15-i átadását.

- [13] A felperes - jogi képviselője útján - 2017. augusztus 8-án megismételte a hibás teljesítés miatt küldött korábbi felszólítását. Igényének alátámasztásául egy 2017. május 9-én készített magánszakértői véleményt csatolt, amely azt rögzítette, hogy a szerződéskötés időpontjára vonatkozó raklap törmelék mennyisége nem határozható meg, a GPS pontok által körülhatárolt területet alapul véve pedig az nem lehetett 10 000 tonna.
- [14] 2017. november 22-én a II. rendű alperes előterjesztette az adós zárójelentését és a felszámolási záró mérleget. A Debreceni Törvényszék a .../67. számú, 2018. május 15-én jogerőre emelkedett végzésében az adós felszámolási eljárását befejezte, az adós gazdálkodó szervezetet megszüntette. Az elsőfokú bíróság az adós jogutód nélküli megszüntetésére tekintettel a pert vele szemben megszüntette.
- [15] A felperes a legutoljára módosított keresetében a Cstv. 54. §-ának (1) bekezdésére alapítottan kártérítés jogcímén 34 927 064 forint és járulékainak a megfizetésére kérte kötelezni a II. rendű alperest, akinek mint az adós felszámolójának a jogellenes magatartását abban jelölte meg, hogy az értékesítés során tételelesen nem mérte fel az ingóságot, csupán a rendelkezésére állt iratok alapján határozta meg annak mennyiségét 10 000 tonnában. Vagyoni káraként az adásvételi szerződésben feltüntetett és a ténylegesen átadott raklap mennyiségének különbözetét tüntette fel. Állította, hogy további kára is felmerült, mivel a raklapok feldolgozásához 3 500 000 forintért egy **TÍPUS NEVE** típusú aprítógépet vásárolt, munkagépeket, eszközöket bérelt, munkavállalókat foglalkoztatott, utat épített. Az ingóság feldolgozását 2016. decemberben kezdte meg, annak során jutott tudomására, hogy „várakozásaival”, valamint a II. rendű alperes tájékoztatásával szemben a raklap mennyisége legfeljebb 2500 tonna, továbbá az szennyezett is, emiatt meghíusult annak továbbértékesítése. A telephelyről kiszállított mennyiséget fuvarlevelekkel, mérlegjegyekkel alátámasztotta, míg a fennmaradó mennyiséget a 2017. május 9-én tartott helyszíni szemlén **SAKÉRTŐ1** igazságügyi mérnökszakértővel megvizsgáltatta. A magánszakértő a vizsgálatkor 856,5 tonna mennyiségű 2 db deponált kupac raklap törmeléket, valamint 3 db deponált 210,1 tonna raklap darálékot talált a helyszínen. A felperes hangsúlyozta, a magánszakértő azt is rögzítette, hogy a szerződéskötés időpontjában fennálló raklaptörmelék mennyisége utólag nem határozható meg, az azonban nem lehetett 10 000 tonna.
- [16] A II. rendű alperes az ellenkérelmében a kereset elutasítását, és a felperest kérte perköltsége megtérítésére kötelezni. Arra hivatkozott, hogy a felszámoló az EÉR értékesítési hirdetményében a közokirat adatait alapul véve tette közzé a mennyiséget, amely nem volt egzaktan mérhető. Utalt arra is, hogy az adós iratai nem kerültek átadásra, az adós ügyvezetője a felszámolási eljárás során nem működött közre. Állította, hogy a tevékenységet záró mérleg, leltár, iratok átadásának hiányában az **TAKARÉKSZÖVETKEZET** 2015. július 30-án írt levelének a mellékletét képező, .../2006. számú közjegyzői okirat által tanúsított vagyont terhelő keretbiztosítéki jelzálogszerződésbe foglalt vagyonelemek értékelése alapján hirdette meg 10 000 tonnában az ingóság mennyiségét. Csatolta **KÖZJEGYZŐ** 2015. október 27-i .../2015. számú tanúsítványát, amely a zálogjogi nyilvántartás alapjául szolgált. Arra hivatkozott, hogy nem állt rendelkezésére olyan okirat, amely azt bizonyította volna, hogy ebből a készletből később, még a felszámolási eljárás előtt értékesítés történt volna, illetve a nyilvántartásban szereplő mennyiség bármilyen okból módosult volna. Előadta továbbá, hogy az értékesítést megelőzően megbízta a **KFT2.-t**, (eljárt: **SAKÉRTŐ2** EUFIM minősített vagyonértékelő ingatlanforgalmi igazságügyi szakértő) az ingatlanon található raklap hulladék felmérésével, valamint a pályázati kiajánlási ár meghatározásával, aki a helyszíni szemle alapján nem cáfolta, hogy a deponált mennyiség 10 000 tonna. A megbízott szakértő azt is állította, hogy nincs olyan mérési módszer, amely egzakt módon és objektíve lenne alkalmazható. Az érték meghatározásánál azt is rögzítette, hogy az nem kizárólag

a súlyból határozható meg, mivel jelentős számú olyan raklap is látható, amely - válogatás után - egyszer használatos vagy EUR raklapként újrahasznosítható, ezért azt - a szétválogatás hiányára tekintettel - a piaci fahulladék árában, nettó 17 000 forint/tonna alapul vételével állapította meg. Mindezekre tekintettel javasolta **SZAKÉRTŐ2** a 10-15%-os csökkentett, becsült értéken való kiajánlást, azzal, hogy a kiajánlási ár a valós forgalmi értéket biztosan meghaladja, ezért ő ennek megfelelően járt el. Hangsúlyozta, hogy a tényleges mennyiség kizárólag további befektetés, szétválogatás útján lett volna csak meghatározható, ezt azonban a rendelkezésére állt adatok nem indokolták.

- [17] A II. rendű alperes azt is kiemelte, hogy a felperes a szerződéskötés során, illetőleg azt megelőzően sem tájékoztatta arról, hogy a vásárolt ingóságot mire kívánja használni. Kiemelte, hogy a feldolgozás során keletkezett apríték mennyisége nem azonos a feldolgozás előtti ingóság súlyával. Előadta, nem fogadta el a felperesnek azt a szerződési ajánlatát, hogy amennyiben kevesebb az ingóság súlya 5%-kal, akkor árleszállítás alkalmazható, amelyet a felperes tudomásul is vett.
- [18] A BH2000. 417. számú határozatra hivatkozással állította, hogy a képviseleti jogkörében történő eljárása során harmadik személynek okozott kárért önálló kártérítési felelőssége csak akkor állna fenn, ha az nem jognyilatkozat megtételében nyilvánul meg, hanem önálló cselekvőségnek minősül. Azt nem vitatta, hogy a felszámolóbiztos nem mérte meg az ingóságot, azonban a felperes az értékesítést megelőzően a helyszíni szemlék alapján egzakt módon meggyőződhetett az eladásra felajánlott ingóság jellemző tulajdonságairól, így annak mennyiségéről is.
- [19] Az elsőfokú bíróság a felperes módosított keresetét elutasította és kötelezte őt 900 000 forint elsőfokú perköltség megfizetésére a II. rendű alperes javára.
- [20] A döntését azzal indokolta, hogy nem állnak fenn a felszámoló felelősségének megállapításához „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:519. §-ában és a Cstv. 54. §-a (1) bekezdésében írt feltételek.
- [21] A felszámoló felelősségének megállapítása körében abból indult ki, hogy a felszámoló kártérítési felelősségét mint szervezeti felelősséget kell vizsgálni a felszámoló eljárására írt rendelkezések tükrében. Kiemelte, hogy a felszámoló mint törvényes képviselő károkozása esetén a Cstv. 54. §-a (1) bekezdése szerinti kártérítési igény kizárólag a felszámoló szervezettel és nem a felszámolóbiztossal szemben érvényesíthető. A jogellenes magatartás tanúsítása körében azonban a felszámolóbiztos (tevéleges vagy mulasztásos) magatartása vizsgálendő, aki az adós vagyonának értékesítése során fokozott gondossággal köteles eljárni.
- [22] Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján pedig arra a megállapításra jutott, hogy a II. rendű alperes mint felszámoló az adásvételi szerződéshez kapcsolódó értékesítési hirdetemény, valamint a szerződés megkötése során a tőle elvárható gondossággal járt el. Nem volt tőle elvárható, hogy a szabálytalan alakzatú fahulladék raklapok súlyát lemérje (ennek megbontása ugyanis csak daruval és munkaerő bevonásával lett volna lehetséges), azt további költségek kifizetésével elvégezze. Hozzátette, hogy a felszámolóval szembeni jogellenes magatartás sikeres bizonyítása esetén sem lett volna meghatározható a kár pontos összege. **SZAKÉRTŐ3** igazságügyi erdőmérnök szakértő szakvéleménye szerint ugyanis a fa folyamatosan változó nedvességtartalma miatt akár 30-40%-os eltérés is lehetett a szabad ég alatt az időjárási viszonyoknak kitett raklap tömege között, utólag pedig az értékesítési hirdeteményben szereplő pontos mennyiség már azért sem állapítható meg, mert a feldolgozási folyamatok során a biomassza átalakult.
- [23] Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint a felperes nem bizonyította a felszámolóbiztos jogellenes magatartását sem. A felperesnek lehetősége volt előzetesen felmérni és megtekinteni az ingóságot, ezért az esetleges téves felmérés üzleti kockázatát nem háríthatja át a felszámolóra. A felperes a

szerződést tévedésre hivatkozással nem támadta meg. ennek elmaradása miatt viszont az adásvételi szerződés érvényes, a fahulladék raklap átadására vonatkozó kötelezettségét a II. rendű alperes a birtokbaadási jegyzőkönyv szerint pedig teljesítette.

- [24] Az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy az EBD2015.P.5. számú döntés I. pontjában foglaltak szerint jogi értelemben nem történik hibás teljesítés, ha a vevőnek az adásvétel tárgya tekintetében annak hiányosságaira, fogyatékoságára számíthatnia kellett, ilyen esetben a kötelezett a kárfelelősség alól is mentesül. Emiatt az elsőfokú bíróság azt a tényt, hogy a felperes az ingóság megtekintése, mennyiségi felmérése után kötötte meg az adásvételi szerződést, úgy mérlegelte, hogy nem került bizonyításra az adós hibás teljesítése, így a II. rendű alperes kárfelelősségének jogalapja sem.
- [25] „A polgári perrendtartásról” szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 78. §-ának (1) bekezdése alapján a pervesztes felperest kötelezte a II. rendű alperes perköltségének a megfizetésére „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (Ükr.) 3. §-a (2) bekezdésének b) pontja alapján.
- [26] Az ügyvédi munkadíj megállapításánál azt vette figyelembe, hogy a II. rendű alperes azt nyilatkozta, az előbb eljáró jogi képviselő vonatkozásában perköltség igénye nincs, ezért az utóbb eljáró jogi képviselő által kifejtett ügyvédi tevékenység figyelembevételével határozta meg 900 000 forintban a felperest terhelő perköltség összegét.
- [27] Ez ellen az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását, a II. rendű alperes keresete szerint marasztalását, és az első- és másodfokú perköltségének megtérítésére kötelezését kérte.
- [28] Értelmezte az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy kétséget kizáróan nem bizonyította az ingóság tekintetében az adós hibás teljesítését, - véleménye szerint - az általa állított mennyiségi hiány fennállt.
- [29] Megismételte az elsőfokú eljárásban előadott hivatkozását, hogy fuvarlevelekkel, mérlegjegyekkel igazolta a telephelyről kiszállított ingóság mennyiségét. Az ott maradt ingóság mennyiségét pedig **SZAKÉRTŐI** igazságügyi magánszakértő szakvéleményével bizonyította, ezért az elsőfokú bíróság - szerinte - iratellenesen állapította meg, hogy nem tett eleget az őt terhelő bizonyítási kötelezettségének.
- [30] Hangsúlyozta, amennyiben ez a megállapítás helytálló lenne, az ingóság mennyiségi eltérése miatt az elsőfokú bíróságnak az ő indítványa alapján el kellett volna rendelnie az igazságügyi szakértői vélemény kiegészítését.
- [31] Álláspontja szerint, ha a kár mértéke nem lenne megállapítható, a Ptk. 6:531. §-a alapján a II. rendű alperest olyan összegű kártérítés megfizetésére kellett volna köteleznie, amely alkalmas a kára kiegyenlítésére.
- [32] Állította, hogy az elsőfokú bíróságnak a Ptk. 6:519. §-a helyett a felszámoló felelősségét a Cstv. 54. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ptk.-nak a szerződésszegésért való felelősségre irányadó szabályai szerint kellett volna vizsgálnia. A II. rendű alperes mint felszámoló a Ptk. 6:142. §-a értelmében csak akkor mentesülhetett volna a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a szerződésszegést ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta és nem volt elvárható, hogy a körülményt elkerülje, vagy a kárt elhárítsa. Álláspontja szerint a II. rendű alperes azonban a kimentéséhez szükséges feltételeket nem bizonyította.
- [33] Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú határozat indokolása ellentmondásos megállapításokat tartalmaz. Az elsőfokú bíróság előbb azt fejtette ki, hogy jogi értelemben nem történt hibás

teljesítés, utóbb viszont arra hivatkozott, hogy neki mint vevőnek az ingóság hiányosságaira, fogyatékoságára számítania kellett. Ha jogi értelemben viszont nem történt hibás teljesítés, az kizárja azt a megállapítást, hogy számítania kellett volna az adásvétel tárgyának a hiányosságaira, fogyatékoságaira.

- [34] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében - annak helyes indokai alapján - az elsőfokú ítélet helybenhagyását, valamint a felperest másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését kérte.
- [35] Csatlakozó fellebbezést terjesztett elő, amelyben az elsőfokú ítélet „részbeni” megváltoztatását, és a felperest a csatolt költségjegyzéke szerinti 1 247 000 forint ügyvédi munkadíj megfizetésére kérte kötelezni.
- [36] Érelmezte az elsőfokú bíróságnak a képviselője nyilatkozatának kiterjesztő értelmezését. Állította, az csupán arra vonatkozott, hogy külön nem kéri a per megszüntetése miatt az előző jogi képviselő vonatkozásában a díj megállapítását.
- [37] A felperes nem terjesztett elő fellebbezési ellenkérelmet az alperes csatlakozó fellebbezésére.
- [38] Az ítéletábrának a jelen eljárásban az ügy indulására tekintettel még alkalmazandó 1952. évi Pp. 256/A. §-ának (3) bekezdése szerinti felhívására a felek egyike sem kérte az ügyben tárgyalás tartását, ezért az ítéletábra az 1952. évi Pp. 256/A. §-ának (4) bekezdése alapján - utalva az 1952. évi Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontjára - a fellebbezést tárgyalás tartása nélkül bírálta el.
- [39] A felperes fellebbezése nem alapos, míg a II. rendű alperes csatlakozó fellebbezése megalapozott.
- [40] Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges mértékben a bizonyítási eljárást lefolytatta, annak alapján a tényállást helyesen állapította meg, és a per fő tárgya tekintetében érdemben helytálló határozatot hozott. Az ítéletábra - a fellebbezésben foglaltakra tekintettel - azonban az elsőfokú ítélet indokolását részben pontosítja és kiegészíti a következőkkel:
- [41] A felperes a fellebbezésében eljárási szabálysértésként a szakértői vélemény kiegészítése iránti bizonyítási indítványa elutasítását jelölte meg, ezért az ítéletábra azt vizsgálta, hogy fennáll-e ez az eljárási szabálysértés.
- [42] Az ítéletábra megállapítása szerint a felperes állításával szemben az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy szükségtelen **SAKÉRTŐ3** igazságügyi szakértő szakvéleményének a kiegészítése, ezt a döntését a bizonyítási eljárás során szerzett bizonyítékok mérlegelésének eredményével megfelelően alá is támasztotta. A felperes maga adta elő, hogy a helyszínen a raklapok feldolgozása és elszállítása már részben megtörtént, ezért az adásvételi szerződés megkötésekor fennálló mennyiségre pontosabb megállapítás és következtetések levonása a szakértői vélemény kiegészítésétől sem volt várható. Utólag az sem határozható már meg szakértői eszközökkel, hogy mennyi volt a raklapok nedvességtartalma az adásvételi szerződés megkötésekor, amely akár 30-40%-os mértékben is alkalmas az ingóság súlyának befolyásolására. **SAKÉRTŐ3** szakértő 48. sorszámú szakértői véleményének 5.1. pontja összhangban van a II. rendű alperes által csatolt szakvéleményben a **SAKÉRTŐ2** szakértő által tett megállapításokkal (10/A/9. alatti okirat) is, ezért a felperes által megjelölt ok miatt szükségtelen a szakvélemény kiegészítése.
- [43] Az alkalmazandó jogszabállyal összefüggő fellebbezési érvek kapcsán az ítéletábra kiemeli, hogy a Cstv. 54. §-ának (1) bekezdése szerint a felszámoló a felszámolás során az ilyen tisztséget betöltő

személytől elvárható gondossággal köteles eljárni. Kötelezettségeinek megszegésével okozott kárért a polgári jogi felelősség szabályai szerint felel. A Ptk. eltérő módon szabályozza a polgári jogi felelősséget a szerződésen alapuló és a szerződésen kívüli kár esetén. A Ptk. hatályba lépésével a Cstv. 54. §-ának (1) bekezdését nem módosították, az továbbra is csupán általánosságban utal polgári jogi felelősségre, holott eltérő a két esetben a szabályozás. A szerződésszegési kártérítési felelősségnél szigorúbb a kimentés, míg a deliktuálisnál a felróhatóságot kell vizsgálni; az is különbséget jelent, hogy szerződésszegés esetében a szerződéskötéskor előre látható károkra korlátozódik a felelősség, ezért jelentősége van annak, hogy melyik felelősségi rendelkezéseket kell alkalmazni.

- [44] „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: 1959. évi Ptk.) alapján ennek a „hiányosságnak” nem volt jelentősége, mivel a kártérítési felelősség szabályai majdnem azonosak voltak a szerződésen kívül okozott és szerződésszegéssel okozott károk esetén is. Ezzel szemben „míg a szerződésszegésért való felelősség esetén a Ptk. szakít a hatályos jog felróhatósági alapú felelősségi rendszerével, addig a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség a Ptk. alapján továbbra is a károkozó felróhatóságán alapul.” [Vékás Lajos (szerk.): A Polgári Törvénykönyv magyarázatokkal. Wolters Kluwer Kft., Budapest, 2013 (a továbbiakban: Ptk. magyarázat), 943. o.] A Ptk. viszont „eltérő alapra helyezi a kimentést a kontraktuális (szerződésszegési) és a deliktuális (szerződésen kívüli) kártérítési felelősség esetében, és ugyancsak különböző szabályokat állapít meg a kártérítési jog e két területén a megtérítendő kár feltételeinél. [...] Deliktuális felelősség esetében a károkozó és a károsult között a károkozó magatartást megelőzően »csak« egy abszolút szerkezetű jogviszony létezik, és egy tartózkodásra kötelező tiltó norma megsértése hozza létre a relatív szerkezetű kárkötelmet. Kontraktuális felelősség esetében viszont a károkozást megelőzően is fennáll egy relatív szerkezetű jogviszony a felek között: a szerződés, amely meghatározza a felek egymással szembeni jogait és kötelezettségeit. Itt a károkozó magatartás a szerződésben vállalt kötelezettség megszegése”. (Ptk. magyarázat 603-604. o.)
- [45] A felperes azt is sérelmezte a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság a deliktuális kárfelelősségi szabályokat alkalmazta, ezért az ítéletábrának azt kellett, vizsgálnia, hogy helytálló-e ez a hivatkozása.
- [46] Kiemeli az ítéletábra, hogy a Cstv. 54. §-a (1) bekezdése polgári jogi felelősségre utaló rendelkezésének helyes értelmezése szerint azt, hogy a Ptk.-nak a kontraktuális vagy deliktuális felelősséget szabályozó rendelkezéseit kell-e alkalmazni, mindig csak az adott ügyben vizsgált felszámolói magatartás alapján lehet csak eldönteni.
- [47] Az adott ügyben a II. rendű alperes mint felszámoló az adós képviselőjében kötötte meg az ingóságra az adásvételi szerződést, ezért a felperes által állított hibás teljesítés miatt vele szemben a Ptk.-nak a deliktuális károkozásra írt rendelkezései alkalmazandóak. A felszámoló mint az adósnak a - Cstv. 27/A. §-a (12) bekezdésének második mondata szerinti speciális - törvényes képviselője által megkötött szerződés ugyanis az adós gazdálkodó szervezetet jogosítja, illetőleg kötelezi. Így a szerződés megszegéséért fennálló kártérítési felelősségre - ha az jognyilatkozat tételével valósul meg - a felszámoló tekintetében a szerződésszegésért való kártérítési felelősség nem alkalmazható. Az 1959. évi Ptk. alkalmazása során kialakult bírói gyakorlat a vagyonerőtesítés esetében elkövetett felszámolói szabálytalanságra a szerződésen kívüli károkozás szabályait alkalmazta (Kúria .../13.). A bírói gyakorlat a felszámolónak a képviselői jogkörben történő eljárása során harmadik személynek okozott kárért fennálló önálló kártérítési felelősségét pedig csak akkor látta megállapíthatónak, ha az nem jognyilatkozat megtételében nyilvánult meg, hanem önálló cselekménynek minősült (BDT2008. 90).
- [48] Ennek a jogértelmezésnek a felszámoló különleges „jogi státusza” az indoka. A felszámoló az adós korábbi törvényes képviselője mellé és nem helyette kerül bejegyzésre. A felszámoló az adós képviselőjében jár el, az adós vagyonának értékesítését kizárólag ő jogosult végezni a Cstv. rendelkezései alapján, míg az adós belső életében nem jogosult eljárni. Az adós hitelezője jogosult

ellenőrizni a felszámoló tevékenységét, és a jogszabálysértő intézkedése ellen a Cstv. 51. §-ának (1) bekezdése alapján kifogást tehet. A felszámoló ezen felül a választmányának beszámolási kötelezettséggel tartozik és köteles az adós működéséhez azok hozzájárulását kérni (Fővárosi Ítéltábla).

- [49] Azt a peres felek egyezően adták elő, hogy a per tárgyát képező adásvételi szerződést a II. rendű alperes az adós nevében kötötte. Az a körülmény, hogy a Cstv. 54. §-ának (1) bekezdése a felszámolóval szemben önálló kártérítési felelősségi jogalapot teremt, nem eredményezi (eredményezheti) azt, hogy a II. rendű alperes e szerződés hibás teljesítése miatt a felperessel szemben a Ptk.-nak a szerződésszegésen alapuló szabályai szerint felelne. Ilyen rendelkezést ugyanis sem a Ptk., sem a Cstv. nem tartalmaz.
- [50] Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan foglalt állást abban a kérdésben, hogy az adott esetben a felszámoló kártérítési felelősségének elbírálására a Ptk.-nak a deliktuális felelősségi szabályait kell alkalmazni. A Ptk. 6:519. §-ában írt feltételeket is megfelelően vizsgálta és annak alapján helytállóan állapította meg, hogy a II. rendű alperes bizonyította, hogy a felszámolói magatartása nem volt felróható. Bár a Cstv. a felszámolóval szembeni „zsinórmértéket” pontosan nem határozza meg, azonban a felszámoló gondossági kötelezettsége nem az általános felelősségi szinthez igazodik. A konkrét tényállás alapján azonban az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, a II. rendű alperestől nem volt elvárható, hogy felismerje az állított mennyiségi eltérést, ezt ugyanis a felperes sem észlelte, holott a szerződés megkötése előtt többször is járt a helyszínen. A II. rendű alperes rendelkezésére állt iratok adatai alapján pedig nem volt elvárható az sem, hogy az ingóságok mennyiségét külön is felmérje. Ekörben az elsőfokú bíróságnak a bizonyítékok értékelésére vonatkozó mérlegelése megfelelt az 1952. évi Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglalt rendelkezéseknek. A felperes pedig a fellebbezésében nem hivatkozott olyan tényre, körülményre, amely ennek felülmérlegelésére alapul szolgálhatott volna.
- [51] Mindezekre tekintettel az ítéltábla a per fő tárgya tekintetében - a fentiekben írt indokolásbeli pontosítással és kiegészítéssel - az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [52] Megalapozottnak találta viszont az ítéltábla a II. rendű alperes csatlakozó fellebbezését.
- [53] Az elsőfokú bíróság ugyanis arra hivatkozással csökkentette a II. rendű alperes jogi képviselőjének az Ükr. alapján érvényesített 1 247 000 forintos ügyvédi munkadíját, hogy a II. rendű alperes kifejezetten akként nyilatkozott, hogy az előbb eljáró jogi képviselő vonatkozásában perköltségigénye nincs. Az utóbb eljáró jogi képviselő pedig három tárgyaláson vett részt, két érdemi beadványt nyújtott be, ezért az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az elvégzett tevékenységgel 900 000 forint munkadíj áll arányban.
- [54] Az elsőfokú bíróságnak ez a megállapítása azonban nem helytálló. A II. rendű alperes képviselője azt nyilatkozta, hogy „kizárólag a 41. számú beadványban bejelentett költségigényt érvényesítjük, a korábban eljáró **ÜGYVÉD** eljárásával kapcsolatban perköltségigényünk nincs” (56. sorszámú jegyzőkönyv 2. oldal). A II. rendű alperes képviseletében a 41. sorszámú előkészítő iratot már az új jogi képviselő, **ÜGYVÉD2** terjesztette elő. Az előkészítő iratának VIII. pontja szerint a perköltségigényét az Ükr. rendelkezéseire figyelemmel kérte megállapítani, valamint csatolta „A perköltség felszámítására szolgáló költségjegyzékről” szóló 31/2017. (XII. 27) IM rendelet 1. §-a szerinti költségjegyzék nyomtatványt is, amelyen 1 247 000 forint ügyvédi munkadíj szerepelt.
- [55] Az ítéltábla megállapítása szerint az elsőfokú bíróság az ügyvédi megbízási díj mértékét nem a pertárgy értékéhez és a kifejtett ügyvédi tevékenységhez igazodóan állapította meg. Ennek során nem volt figyelemmel az ügy jellegére, jelentőségére, a ténylegesen elvégzett munkára, a kifejtett ügyvédi tevékenység idő- és munkaigényességére. A díjsökkentésnek az általa hivatkozott feltétele nem áll fenn, ugyanis tévesen állapította meg, hogy a II. rendű alperes kizárólag az utóbb eljáró jogi

képviselő tevékenységére tekintettel kérte az ügyvédi munkadíj megállapítását. Az ítélet tábla megállapítása szerint arra a teljes eljárás tekintetében igényt tartott, csak nem kérte megbontani a két jogi képviselő között. A nyilatkozata ennek megfelelően értelmezhető, hiszen a szükséges ügyvédi tevékenységet kifejtette a két képviselő.

- [56] Mindezekre tekintettel az ítélet tábla az elsőfokú ítéletet a felperest terhelő elsőfokú perköltség összege tekintetében a csatlakozó fellebbezésben foglaltaknak megfelelően, az 1952. évi Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta.
- [57] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a másodfokú eljárással összefüggésben felmerült saját költségeit (ügyvédi képviseletből eredő munkadíj) maga köteles viselni.
- [58] Köteles továbbá megtéríteni a felperes az 1952. évi Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján a II. rendű alperes számára a másodfokú eljárással felmerült jogi képviseletből eredő ügyvédi munkadíjból származó perköltséget, amelynek összegét az ítélet tábla az 1952. évi Pp. 79. §-ának (1) bekezdése alapján hivatalból állapította meg 200 000 forintban az Ükr. 3. §-ának (1) bekezdése, (2) bekezdésének b) pontja és (5) bekezdése alapján. Figyelembe vette a kifejtett tevékenységet, azt, hogy az elsőfokú bíróság jogalap hiányában utasította el a keresetet és azt a körülményt, hogy a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el. Ehhez hozzászámította a csatlakozó fellebbezés miatt megfizetett 13 880 forint illeték összegét is.
- [59] A felperes az illetékfeljegyzési jog kedvezménye folytán köteles az államnak külön felhívásra megtéríteni „Az illetékekről” szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. §-ának (1) bekezdése alapján megállapított, feljegyzett fellebbezési illetéket, figyelemmel az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése alapján irányadó „A költségmentesség alkalmazásáról a bírósági eljárásban” című 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése, továbbá 15. §-ának (1) és (3) bekezdésében foglaltakra.

Debrecen, 2020. március 30.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Dr. Dzsula Marianna s.k. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró